

EUROPA-PARLAMENTET

2009 - 2014

Mødedokument

A7-0361/2011

17.10.2011

BETÆNKNING

om ECB's årsberetning for 2010
(2011/2156(INI))

Økonomi- og Valutaudvalget

Ordfører: Ramon Tremosa i Balcells

INDHOLD

	Side
FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING	3
BEGRUNDELSE.....	11
RESULTAT AF DEN ENDELIGE AFSTEMNING I UDVALGET	14

FORSLAG TIL EUROPA-PARLAMENTETS BESLUTNING

om ECB's årsberetning for 2010 (2011/2156(INI))

Europa-Parlamentet,

- der henviser til ECB's årsberetning for 2010,
 - der henviser til artikel 284 i traktaten om den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF),
 - der henviser til artikel 15 i statuten for Det Europæiske System af Centralbanker og Den Europæiske Centralbank,
 - der henviser til sin beslutning af 4. maj 1998 om demokratisk ansvar i ØMU'ens tredje fase¹,
 - der henviser til sin beslutning af 23. november 2010 om ECB's årsberetning for 2009²,
 - der henviser til forretningsordenens artikel 119, stk. 1,
 - der henviser til betænkning fra Økonomi- og Valutaudvalget (A7-0361/2011),
- A. der henviser til, at euroområdet i 2010 kom på fode igen med en BNP-vækst på 1,7 % og forventes at have en vækst på 1,6 % i 2011 efter nedgangen i 2009 på -4,2 %, men at visse internationale organer har advaret mod en mulig global økonomisk afmatning;
- B. der henviser til, at det gennemsnitlige offentlige underskud i euroområdet steg til 6,0 % af BNP i 2010, og at den gennemsnitlige gældsbyrde var på 85,1 % af BNP, der er en stigning fra henholdsvis 0,7 % og 66,2 % i 2007 og sammenlignet med en gældsbyrde på 101,1 % af BNP for USA og 212,71 % for Japan;
- C. der henviser til, at den gennemsnitlige årlige HICP-inflationsrate i euroområdet var på 1,6 % i 2010 og væksten i M3 er forblevet lav på et gennemsnitligt niveau på 0,6 % i 2010;
- D. der henviser til, at ECB den 10. maj 2010 meddelte, at Eurosystemet midlertidigt ville intervenere på de sekundære markeder for euroområdets offentlige gæld via programmet for værdipapirmarkeder, og at den bogførte værdi af afviklede køb udgjorde 129 mia. EUR i begyndelsen af september 2011; der henviser til, at disse værdipapirer er blevet købt med prisnedslag;
- E. der henviser til, at ECB den 4. juni 2009 besluttede at lancere et program om køb af dækkede obligationer på det primære og sekundære marked til en værdi af 60 mia. EUR, som forventedes at være fuldstændig gennemført ved udgangen af juni 2010;

¹ EFT C 138 af 4.5.1998, s. 177.

² Vedtagne tekster, P7_TA(2010)0418.

- F. der henviser til, at ECB ved udgangen af 2010 lå inde med 480 mia. EUR i værdipapirer med sikkerhed i aktiver og for 360 mia. EUR ikke-salgbare finansielle instrumenter, idet disse to kategorier tilsammen udgjorde 44 % af ECB's samlede aktiver;
- G. der henviser til, at vedvarende rygter om omlægning af gælden og virkningen heraf på de finansielle markeder og økonomien generelt på ny kan forsinke ECB's afvikling af de særlige foranstaltninger; mener imidlertid, at der bør søges en samlet varig løsning på forvaltning af statsgæld, som ikke inddrager ECB;
- H. der henviser til, at renten i euroområdet holdt sig på 1 % i hele 2010, men siden er blevet hævet med 25 basispoints i april 2011 og igen med 25 basispoints i juli 2011, hvilket har bragt den op på 1,5 %;
- I. der henviser til, at det af artikel 282 i TEUF fremgår, at hovedmålet for ECB er at fastholde prisstabilitet, og at ECB bør støtte de generelle økonomiske politikker for at opnå denne, og noterer sig også det arbejde med finansiell stabilitet, som udføres af ESRB under ECB's auspicer;

Indledning

1. glæder sig over, at ECB hidtil har haft bemærkelsesværdig held med at fastholde HICP-inflationen på omkring 2 % til trods for en række makroøkonomiske chok og volatile råvarepriser, og på et tidspunkt hvor BNP-væksten har været lav i Unionen;
2. udtrykker bekymring over rentestigningernes indvirkning på den økonomiske vækst i euroområdet; tilføjer, at dette kan hæmme den allerede langsomme bedring i euroområdet, især i dets svageste økonomier;
3. understreger, at mens den månedlige HICP-inflation generelt har været over 2 % siden begyndelsen af 2010, er det forventningerne til den fremtidige inflation, der har betydning for pengepolitikken, og at det lave forventningsniveau er et bevis for ECB's høje troværdighed og uafhængighed;
4. understreger, at før den finansielle krise voksede den private gæld såvel som gældsbobler og i nogle lande den offentlige gæld på en uholdbar måde, og at der opstod risici via private gældsbobler; påpeger endvidere, at stigningen i statsgælden var et resultat af behovet for at redde den private sektor, navnlig den finansielle sektor;
5. mener, at ud over HIPC er væksten i udviklingen i aktivpriser og kreditvæksten i EU og medlemsstaterne afgørende indikatorer for en effektiv overvågning af den finansielle stabilitet i ØMU'en og mere generelt i EU;
6. noterer sig, at forholdet mellem statsgæld og BNP i euroområdet er meget lavere end i USA og Japan;
7. tror på euroområdet økonomiske styrke og på euroens betydning som en international valuta;
8. minder om, at ECB's primære målsætning i henhold til artikel i 282 i TEUF er

prisstabilitet, og at dette bidrager til finansiell stabilitet og passende likviditet på de finansielle markeder; bemærker, at finansiell ustabilitet medfører alvorlig risiko for prisstabiliteten på mellemlang sigt, eftersom den gør det vanskeligt for pengepolitikens transmissionsmekanisme at fungere; glæder sig over oprettelsen af ERSB den 1. januar 2011 under ECB's auspicer; lykønsker ECB med den afgørende rolle, som den har spillet ved at træffe hasteforanstaltninger til at opretholde markedsstabiliteten;

9. understreger, at Rådet i henhold til artikel 127, stk. 6, i TEUF, ved forordning efter en særlig lovgivningsprocedure med enstemmighed og efter høring af Europa-Parlamentet og Den Europæiske Centralbank kan overdrage Den Europæiske Centralbank specifikke opgaver i forbindelse med politikker vedrørende tilsyn med kreditinstitutter og andre finansielle institutioner bortset fra forsikringsselskaber;
10. understreger, at tilbagekøb af obligationer på de sekundære markeder er berettiget ud fra sigtet om at genoprette en pengepolitik, som fungerer effektivt, i en periode, hvor visse markedssektorer fungerer usædvanlig dårligt; bemærker, at disse programmer for tilbagekøb suppleres med programmer til neutralisering af likviditet;
11. er dybt foruroliget over, at den fornyede finansielle uro i EU varer ved, og at både de betydelige makrofinansielle skævheder mellem euroområdet økonomier og deflationspresset i mange medlemsstater i euroområdet er vedvarende;
12. minder om, at den vedvarende og endog stigende mangel på økonomisk konvergens fortsat er et strukturelt problem for en fælles pengepolitik i euroområdet; fremhæver, at pengepolitikens virkning varierer betydeligt mellem medlemsstaterne i euroområdet; mener, at denne asymmetriske indvirkning af pengepolitikken vil blive endnu mere udtalt, hvis ECB bliver ved med at hæve renterne som følge af, at hovedparten af lånene er indekseret til de korte renter i adskillige medlemsstater; er derfor overbevist om behovet for en fælles finanspolitisk styring i EU;
13. opfordrer Kommissionen til at oprette en europæisk kreditvurderingsfond og vurdere fordelene og ulemperne ved midlertidigt at suspendere kreditvurderinger for lande efter et EU/IMF tilpasningsprogram; beklager endvidere det nuværende oligopol for kreditvurderinger og kræver foranstaltninger til at øge konkurrencen mellem kreditvurderingsbureauer og øge antallet af disse bureauer;
14. opfordrer Kommissionen til at skabe de nødvendige betingelser for en europæisk valutafond for at sikre, at det ikke bliver nødvendigt at inddrage IMF i Europas fremtidige kreditpolitik, og derved reducere medlemsstaternes afhængighed af andre internationale institutioner og markeder;
15. glæder sig over Estlands indlemmelse i euroområdet som bevis på styrken af projektet om en fælles valuta;
16. er bekymret over den globale pengepolitiske udvikling og euroens eksterne værdi, eftersom ukonventionelle likviditetsindsprøjtninger i de fleste OECD-lande har betydelige følgevirkninger; mener, at der kræves en meget stærkere international koordination for at gøre det globale monetære system mere stabilt;

Krisestyring

17. glæder sig over ECB's faste og proaktive holdning i løbet af hele krisen siden 2007, navnlig i forbindelse med uroen på de finansielle markeder i 2007, 2008 og 2010 og senest i sommeren 2011, hvor nogle større EU-økonomier var i vanskeligheder som følge af den vedvarende ubeslutsomhed fra nogle medlemsstater, der er en holdning, som presser ECB til at påtage sig en klar politisk rolle med hensyn til at imødegå den nuværende gældskrise;
18. bemærker, at pengepolitikken har en del af ansvaret for, at der opstod prisbobler på aktiver på grund af den uholdbare vækst i kreditgivningen i årene forud for krisen;
19. noterer sig de forslag til krisestyring, som ECB har fremsat, både med hensyn til økonomisk styring og mekanismen for bankafvikling;
20. beklager, at den økonomiske politik mangler passende rammer for krisestyring på EU-plan, og Kommissionens og medlemsstaternes tøvende håndtering af krisen, navnlig i de medlemsstater, hvor der er brug for reformer, og opfordrer indtrængende Rådet og Kommissionen til hurtigt at forelægge omfattende og vidtrækkende foranstaltninger, der er nødvendige for at sikre euroens stabilitet;
21. er foruroliget over det vedvarende pres på euroområdet for statsobligationer, som har afspejlet sig i større spreads i løbet af de sidste to år; påpeger, at flugten fra usikkerheden, som er blevet fremkaldt af bølger af panik under den nuværende finansielle krise, har haft en massiv skævvridende virkning og store negative eksterne omkostninger; roser de bestræbelser, som ECB har gjort ved hjælp af sit program for værdipapirmarkeder for at formindske sårbare medlemsstaters spreads;
22. tager omlægningen af den græske gæld ved hjælp af et koordineret, frivilligt EU-ombytningsstilbud til efterretning; mener, at den reduktion af den græske gældsbyrde, som der blev opnået enighed om på topmødet den 21. juli 2011, ikke har gjort noget for at genoprette den offentlige gælds bæredygtighed;
23. bemærker, at mens nedbringelsen af gearingen fortsætter i dele af den private sektor og de fleste medlemsstater, er de uforholdsmæssige store gældsniveauer fortsat meget omfattende i den offentlige sektor, ikke mindst som følge af foranstaltningerne til at absorbere virkningerne af den finansielle krise;
24. minder om, at før udbruddet af den finansielle krise faldt forholdet mellem den offentlige gæld og BNP i euroområdet fra 72 % i 1999 til 67 % i 2007, hvorimod gældsniveauet i husholdninger og virksomheder samt i gearingen af den finansielle sektor steg betydeligt i løbet af den samme periode; påpeger især, at husholdningernes gæld i euroområdet i den samme periode steg fra 52 % til 70 % af BNP, og at de finansielle institutioner forøgede deres gæld fra mindre end 200 % til over 250 % af BNP; erkender, at visse medlemsstater såsom Grækenland og Italien var vigtige undtagelser fra disse generelle tendenser;
25. bemærker den hurtige udvikling i ECB's gearingsgrad målt ud fra dens kapital og reserver i forhold til aktiver, selv om gearingsgraden ikke kan anvendes på centralbanker på samme måde som på forretningsbanker; bemærker imidlertid, at ECB's balance i midten af

august 2011 allerede er faldet med omkring 10 % fra sit højdepunkt, selv om den siden da hurtigt er steget igen; bemærker, at mens der også har været en betydelig udvidelse af balancerne i andre centralbanker, overstiger ECB's gearingsgrad overstiger tallet i andre sammenlignelige centralbanker med undtagelse af dem, som har gennemført kvantitative lempelsesprogrammer som f.eks. Federal Reserve eller Bank of England;

26. påpeger og glæder sig over, at udvidelsen af ECB's balance ikke har ført til inflation; fremhæver dens stigende rolle som en central modpart mellem euroområdet banker, der afspejler et midlertidigt skift i formidlingen fra interbankmarkedet til Eurosystemet samt en stigning i euroområdet aktiver, som besiddes af Eurosystemet, og som forfalder med tiden; erindrer endvidere om, at tilvejebringelse af likviditet til solvente banker ikke nødvendigvis medfører en forøgelse af pengemængden, og konstaterer, at de særlige foranstaltninger er af midlertidig art; er overbevist om, at alle disse tendenser sammen med de eksterne faktorer har bidraget til, at inflationen konsekvent har holdt sig omkring de 2 %;
27. gør på ny opmærksom på den for store afhængighed blandt mange af euroområdet banker af likviditet, som stilles til rådighed af ECB, i mangel af et fuldt ud funktionelt interbankmarked; bemærker, at medens Eurosystemet i 2010 accepterede 488 mia. EUR i værdipapirer med sikkerhed i aktiver som sikkerhedsstilling, er udvælgelseskriterierne for værdipapirer med sikkerhed i aktiver i Eurosystemets kredittransaktioner blevet skærpet betydeligt, hvilket med tiden bør føre til en reduktion af dette beløb;
28. fremhæver, at Eurosystemet har nægtet at oplyse, hvilken metode der er blevet anvendt til at fastsætte "den teoretiske pris" på værdiforringede aktiver, som kunne benyttes til dets likviditetstransaktioner inden for rammerne af programmet for ekstra kreditstøtte; understreger, at det derfor er umuligt at kontrollere, om ECB har spillet en næsten finanspolitisk rolle; opfordrer ECB til at offentliggøre de værdiansættelsesmetoder, som den har anvendt i forbindelse med krisen;
29. understreger, at ECB på grund af manglen på hensigtsmæssige rammer for krisestyring i euroområdet er blevet presset til at tage risici, som ikke var omfattet af dets mandat;
30. anmoder ECB om øget gennemsigtighed med hensyn til værdipapirers kvalitet og kvantitet, som den ligger inde med, herunder værdipapirer med sikkerhed i aktiver, der accepteres som sikkerhed samt andre salgbare eller ikke-salgbare værdipapirer, den ligger inde med af pengepolitiske årsager, og værdipapirer, som den ikke ligger inde med af pengepolitiske årsager;
31. erkender nødvendigheden af særlige pengepolitiske foranstaltninger og noterer sig deres midlertidige karakter, men kræver en udfasning af disse programmer, så snart de finansielle markeder er stabiliseret, og statsgældskrisen er løst, og forudsat at der indføres EU-rammer, der gør det muligt at håndtere finansiell ustabilitet på en hensigtsmæssig måde; kræver foranstaltninger for at indføre en mere integreret økonomisk styring;
32. opfordrer ECB til at indføre en diskonteringsmekanisme som led i programmet for værdipapirermarkeder, som kan tilpasses, hvis et bestemt værdipapir yderligere nedgraderes af de fleste kreditvurderingsbureauer for at sikre, at ECB ikke ender op med for mange risikofyldte aktiver; mener endvidere, at ECB bør overveje muligheden af, at politikken

med at kræve mindst to kreditvurderinger, inden den accepterer et værdipapir som sikkerhed, fra kun at omfatte værdipapirer med sikkerhed i aktiver til at omfatte alle andre former for sikkerhedsstillelse, som i øjeblikket kun kræver én kreditvurdering, og opfordrer ECB til at udvikle sin egen risikovurderingsmetode;

33. understreger, at de betingelser, der er pålagt banker, der nyder godt af afviklingssystemet Target2 og mere generelt af ECB's likviditetsfaciliteter, giver anledning til bekymring med hensyn til kreditrisikoen for ECB selv; opfordrer derfor ECB til mere regelmæssigt at forelægge offentlige oplysninger om strømme mellem euroområdet centralbanker, der måles i afviklingssystemet Target2, for at opnå mere gennemsigtighed og give et klart indblik i den seneste udvikling, for at disse strømme ikke fejlagtigt fortolkes som permanente strømme fra lande med overskud på betalingsbalancens løbende poster til underskudslande;
34. er bekymret over det høje niveau for gældens løbetid og valutainkongruens i flere systemisk og ikke systemisk relevante pengeinstitutioner i euroområdet;
35. mener, at der i den nuværende nødsituation er et presserende behov for at fastlægge og offentliggøre yderligere strenge betingelser i forbindelse med ECB's likviditetsforanstaltninger, herunder forsigtighedsbestemmelser, der går videre end interne og uofficielle regler og haircuts i forbindelse med den sikkerhedsstillelse, som den accepterer for sine refinansieringstransaktioner;
36. opfordrer ECB til at undersøge, hvorvidt krav om obligatoriske reserver kan være et instrument, der sammen med renten kan medvirke til at bevare den finansielle stabilitet uden at hæmme genopretningen;
37. bemærker, at en af konsekvenserne af den førte pengepolitik før og under krisen i USA og EU har været en stejl rentekurve, der bidrager til en hurtigere rekapitalisering af banksystemet med hjælp fra indskydere og ved anvendelse af korttidslån;
38. understreger det vedvarende og faste standpunkt, som ECB i mange år har indtaget i spørgsmålet om at styrke den økonomiske styring i EU's interesse;

Økonomisk og finansiell styring

39. kræver et makrotilsyn med det finansielle system, som er bedre integreret i pengepolitikken, og som tager hensyn til forskelle mellem euroområdet og landene uden for euroområdet; opfordrer ligeledes til en yderligere indsats for at udvikle en integreret analytisk ramme for samlet at vurdere følgerne af makrotilsyns- og pengepolitikkerne og yderligere at udvikle ESRB's differentierede makrotilsynsinstrumenter under hensyntagen til nationale, retlige og andre specifikke forhold i det finansielle system;
40. kræver en betydelig udvidelse af ressourcerne til den nye finanstillingsstruktur for at øge dens effektivitet og kræver endvidere en kontinuerlig undersøgelse af den nye finanstillingsstrukturens effektivitet ved hjælp af konsekvensanalyser og en evaluering af muligheden på lang sigt for at oprette en fælles europæisk finanstillingsmyndighed, som forener de nuværende europæiske tilsynsmyndigheder og Det Europæiske Udvalg for Systemiske Risici;

41. understreger behovet for en fælles europæisk finansminister, eventuelt fra Kommissionen i overensstemmelse med det forslag, som Jean-Claude Trichet fremsatte i Aachen den 2. juni 2011; mener, at spørgsmålet om demokratisk legitimitet af et sådant forslag bør behandles behørigt; bemærker i denne forbindelse, at finanspolitik i en monetær union ikke kun vedrører medlemsstaterne, men har mange grænseoverskridende virkninger, og at den nuværende krise har vist begrænsningerne ved 100 % decentraliserede finanspolitikker; mener, at en fælles europæisk finansminister bør være demokratisk ansvarlig over for Europa-Parlamentet; understreger, at et yderligere skridt i retning af en finansiell union på grundlag af fællesskabsmetoden kræver en udvidelse af det demokratiske ejerskab og en mulig revision af traktaten på langt sigt, men erkender, at den nuværende ramme giver mulighed for øget økonomisk styring på kort sigt;
42. understreger behovet for et fælles europæisk finansministerium for at aflaste ECB med dens næsten finanspolitiske rolle; mener, at dette europæiske finansministerium kunne oprettes ved hjælp af en ændring af EU-traktaten;
43. glæder sig over, at den europæiske stabilitetsmekanisme (ESM) har fået ret til at købe statsobligationer på det sekundære marked, idet dette kan aflaste presset på ECB under de nuværende forhold;
44. beklager i denne forbindelse, at ESM er blevet oprettet uden for EU-traktaterne, og opfordrer derfor Kommissionen til at stille forslag om en permanent krisestyringsmekanisme, der er baseret på fællesskabsreglerne (f.eks. en europæisk valutafond);
45. understreger den absolutte nødvendighed af hurtigt at gennemføre og anvende bestemmelserne i pakken om økonomisk styring; kræver i denne forbindelse en konsekvent og balanceret anvendelse af den europæiske stabilitets- og vækstpagt og en automatisk mekanisme til indførelse af sanktioner for lande, som har budgetunderskud;
46. ser frem til, at Kommissionen inden udgangen af 2011 forelægger en rapport om oprettelse af et system med fælles udstedelse af europæiske statsobligationer eller eurosecurities med fælles og solidarisk hæftelse ledsaget af lovgivningsmæssige forslag, hvis det er nødvendigt;

Ekstern dimension

47. opfordrer, i betragtning af at ECB, IMF og Kommissionen arbejder sammen på missioner i nogle medlemsstater, Kommissionen til at fremsætte forslag om en samlet ekstern repræsentation for euroområdet i overensstemmelse med artikel 138 i TEUF, navnlig i IMF;

Gennemsigtighed og ansvarlighed

48. anbefaler, at ECB øger gennemsigtigheden af sit arbejde for at øge sin legitimitet og forudsigelighed; gentager sit mangeårige krav om, at referatet af protokollerne fra Styrelserådets møder offentliggøres;
49. opfordrer i overensstemmelse med Revisionsrettens beretninger til større gennemsigtighed

og ansvarlighed, for så vidt angår dokumentation af afgørelser vedrørende ansættelsesprocedurer samt løn- og bonusgennemgang;

50. glæder sig over, at ECB lever op til sin ansvarlighed over for Europa-Parlamentet, og understreger den meget konstruktive rolle, som ECB spiller på højeste plan og via sit personales deltagelse i den fælles beslutningsprocedure;

51. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet og Kommissionen, Eurogruppen samt Den Europæiske Centralbank.

BEGRUNDELSE

Som jeg skriver denne begrundelse til betænkningen om ECB's årsberetning for 2010 har risikopræmierne for Italien og Spanien nået historiske højder, og at de den 11. og 12. juli synes at nærme sig et niveau, hvor der ikke er nogen vej tilbage, som om ECB's intervention kun har beroliget de finansielle markeder og har medført en midlertidig lindring.

Og så i dag, og især i dag, er det meget vigtigt at huske på, at euroens succes også har været den europæiske idéns succes. I 1989 delte en mur Europa i to modsatrettede blokke. I dag omfatter euroen sytten lande, som kommer fra meget forskellige baggrunde, nemlig Irland, Cypern eller Malta kommer fra det britiske imperium, og der er tidligere kommunistiske lande som Slovakiet, Slovenien eller Estland, neutrale lande som Østrig og Finland eller endda lande, der kommer fra militære diktaturer som Spanien, Grækenland eller Portugal. Hvis euroen klarer de kritiske øjeblikke i vores tid, kan det endda være muligt, at andre europæiske lande banker på døren for at tilslutte sig den. Selv om de seneste spændinger kan tyde på det modsatte, har euroen siden 2008 været en "ø af stabilitet i den globale finansielle krises ustabile og urolige hav", som den britiske finansmand David Marsh nylig har erkendt.

Det er da i disse øjeblikke med stigende spændinger i det europæiske projekt, at vores valuta symboliserer, at det er vigtigt at huske, at euroen har været, i hvert fald i løbet af dens første ti leveår, en bragende succes, idet: 1. Uden euroen ville den globale finansielle krise have været meget værre for alle europæiske lande - et tegn på dette er de konstante devalueringer, som det sekulært stærke britiske pund har lidt under siden 2008, og dets deraf følgende inflation. 2. Uden euroen ville Europas nordlige lande ikke være kommet sig så hurtigt, som de har gjort det siden 2009 via deres eksportbaserede model. I virkeligheden, hvis D-marken i dag stadig eksisterede, ville den være så stærk over for dollaren og andre valutaer i verden, at den ville skade sin egen vækst. 3. Uden euroen ville nogle europæiske lande, især dem, der har gjort ført mere useriøse finanspolitikker og været mindre orienteret mod at øge konkurrenceevnen, muligvis have lidt under en "corralito". Dens efterfølgende moralske og økonomiske vragele ville have haft frygtelige konsekvenser for alle de berørte lande.

Det er klart, at euroen også har et ansvar i de aktuelle begivenheder: Uden den negative realrente, som nogle perifere lande har oplevet i de første år med den fælles valuta, ville prisboblerne på aktiver, som de led under, ikke have været så store. Hvis der imidlertid i dag er konsensus i den akademiske verden, er det den, at den finansielle krise uden euroen ville have været meget værre for Europa. Der er også en almindelig opfattelse af, at uden euroen ville det indre marked og den frie bevægelighed for personer, som er de største succeser i EU, sandsynligvis ikke være blevet gennemført.

Og endnu i dag, er de permanente omvæltninger, som de finansielle markeder befinder sig i, ved at få euroområdet til at bryde sammen. Land efter land, redning efter redning, truer gældskrisen med at skabe en afsmittende effekt for stadig større lande, idet Spanien og Italien ikke er upåvirkelige af den.

Euroen har ikke svigtet sin funktion for at sikre en blød landing over for en stor bankkrise, euroen ikke har svigtet sin forankrende funktion mod inflationen, da ECB er en garanti for succes på dette område, og endelig euroen er hverken mislykkedes med at være en integrationsmekanisme ved at uddybe det indre marked, som fremgår af de stigende

handelsstrømme mellem lande siden dens indførelse.

Noget har imidlertid klart slået fejl. Og det er umiskendeligt styringen af euroområdet. Ifølge økonomisk teori ved vi, at levedygtigheden af en fælles valuta er baseret på dens evne til at formindske store makroøkonomiske ubalancer, når de forekommer. Hvad der heller ikke har virket, er eurorådets interne disciplin, navnlig hvad angår overholdelse af stabilitets- og vækstpagten, idet der siden 1999 har været snesevis af overtrædelser; som mange lande tegnede sig for, herunder af Tyskland og Frankrig, og der er aldrig blevet fastsat bøder. Endelig er bestemmelsen om ingen redning, der forbyder ECB's køb af statspapirer, blevet fortolket på en uklar måde. På grund af alt dette er væksten i euroområdet blevet sårbar over for spekulative angreb, som har fokuseret på statsgæld i de mindre effektive og konkurrencedygtige lande. Disse spekulative processer vil gøre comeback i fremtiden, indtil problemet med den økonomiske styring i euroområdet er løst. Uden finansiel stabilitet vil reformerne for de perifere lande i euroområdet være umulige og ineffektive.

Europæiske institutioner har, indtil nu fulgt en strategi med "at holde bolden i spil", der kun har været nyttig til at vinde tid, mens man venter på et økonomisk opsving, der kan styrke bankernes balancer, og man håber på, at den økonomiske vækst, som har været til stede i Central- og Nordeuropa i seks kvartaler, endelig når ud til de perifere lande i euroområdet. Denne strategi kan fungere, men den er risikabel. Et spekulativt angreb kan medføre, at man mister overblikket, og at euroen bringes meget tæt på en afgrund. Måske er det på tide at sætte spørgsmålstegn ved den officielle erklæring om, at Grækenland ikke har et solvensproblem, idet denne påstand bliver mindre holdbar for hver dag, og at man i stedet for standser spekulationerne, der skaber tvivl om andre landes planer for justering.

I maj 2010 iværksatte ECB, der handler næsten i en 'halvfinanspolitisk rolle', programmet for værdipapirmarkeder, som har skullet rette op på manglen på en fælles finanspolitik på europæisk plan. Ikke desto mindre kan denne strategi ikke opretholdes på ubestemt tid, og den styrker dem, der satte spørgsmålstegn ved uafhængigheden af ECB, som er en af de grundlæggende søjler i euroen som fælles valuta, og også den manglende gennemsigtighed i dens vigtigste beslutninger. Det er derfor, at jeg i min betænkning anmoder om offentliggørelse af Styrelsesrådets protokoller, der kan reducere virkningen af uoverensstemmelser over for medierne. Jeg tolker denne manglende offentliggørelse som et tegn på svaghed ved den europæiske integration, idet den nødvendige individuelle ansvarlighed stadig vil blive tolket som en mulig kilde til tvister mellem medlemsstaterne.

Euroens eksistens har betydet, at nogle perifere lande, som historisk set har nedskrevet deres valuta for at genvinde konkurrenceevnen, er blevet presset til at gennemføre barske besparelsesforanstaltninger for at bekæmpe krisen. Men dette er det rigtige valg, da euroen skal blive ved med at være en stabil valuta, idet EU ikke bør slå ind på en vej med inflationære udsigter eller overdreven økonomisk omfordeling.

Den Europæiske Monetære Union har pligt til at holde inflationen under kontrol og beskytte valutaens købekraft. Den skal også reducere moral hazard, der kan indebære en hemmelig omfordeling til fordel for de lande, hvis regeringer oppuster den monetære base hurtigere end de andre gennem ukontrollerede processer i kreditgivningen. Denne omfordeling fremmes, hvis ECB alt for ofte accepterer gældsinstrumenter, der udsendes af medlemsstaterne som en garanti, og endnu mere, hvis den køber dem.

For fortsat at gøre euroen til et realistisk projekt er det nødvendigt at etablere en klar ramme, der gør det muligt at hjælpe lande med likviditetsproblemer, men som samtidig er i stand til at tilskynde til finanspolitisk ansvarlighed og en varig konvergens af konkurrenceevneniveauer blandt medlemslandene. I al den tid har systemet kun fungeret kun ved at reagere på markedsdisciplinen, organisere redningspakker, først når et land var i vanskeligheder.

Men der er en anden måde: der kan gøres fremskridt ved at øge den finanspolitiske integration gennem relevant overførsel af suverænitet fra medlemsstaterne til EU. Det er naturligvis en kompliceret vej, og så er det vigtigt at holde sig for øje, at der er en middelvej, der er mere realistisk på kort sigt, hvor det er muligt på samme tid at integrere markedsdisciplin og den nødvendige eksterne finanspolitiske disciplin blandt medlemslandene, en middelvej, der kan være effektiv, men som skal udformes med stor præcision.

De nuværende fejl i euroområdet er en værdifuld erfaring for ikke at gentage de samme fejl. I denne forstand foreslår jeg oprettelse af en europæisk finansminister og et europæisk finansministerium, der kan udstede Eurobonds. Jeg er overbevist om, at dette forslag kun kan blive en realitet efter en meget tiltrængt reform af stabilitets- og vækstpagten, der giver mulighed for en bedre styring af de dysfunktionelle budgetmæssige politikker i euroområdets medlemsstater.

Eurobonds kan på samme tid udgøre en bemærkelsesværdig kilde til finansiering for lande med lave gælds niveauer og en meget dyr finansiering for de lande, der overtræder reglerne, i overensstemmelse med modellen med røde og blå obligationer. Endelig kan Eurobonds give en impuls til euroen som en global reservevaluta, idet dette kan føre til et marked for gældsforpligtelser på europæisk plan, der er fem gange større end det tyske og næsten ligeså stort som det nordamerikanske marked.

Euroens skabere oprettede en monetær union, samtidig med at de var bevidst om den ustabilitet, som en fælles valuta ville skabe i lande med en bred vifte af forskellige økonomiske og produktionsmæssige strukturer. Muligvis troede disse personer, at skridt i retning af en øget politisk union ville komme, når behovet for dem var stort. I dag er deres tid endelig kommet med en fuldstændig eksplosion af gældskrisen i euroområdet.

RESULTAT AF DEN ENDELIGE AFSTEMNING I UDVALGET

Dato for vedtagelse	11.10.2011
Resultat af den endelige afstemning	+: 35 -: 4 0: 3
Til stede ved den endelige afstemning - medlemmer	Burkhard Balz, Udo Bullmann, Pascal Canfin, Nikolaos Chountis, George Sabin Cutaş, Leonardo Domenici, Diogo Feio, Elisa Ferreira, Ildikó Gáll-Pelcz, Jean-Paul Gauzès, Sven Giegold, Sylvie Goulard, Othmar Karas, Wolf Klinz, Jürgen Klute, Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, Werner Langen, Astrid Lulling, Arlene McCarthy, Ivari Padar, Alfredo Pallone, Anni Podimata, Antolín Sánchez Presedo, Olle Schmidt, Edward Scicluna, Peter Simon, Peter Skinner, Theodor Dumitru Stolojan, Ivo Strejček, Kay Swinburne, Marianne Thyssen, Ramon Tremosa i Balcells, Corien Wortmann-Kool
Til stede ved den endelige afstemning - stedfortrædere	Elena Băsescu, Pilar del Castillo Vera, Sari Essayah, Vicky Ford, Ashley Fox, Sophia in 't Veld, Olle Ludvigsson, Thomas Mann, Sirpa Pietikäinen, Gianni Pittella